

[Bertel Dahlgaard.]

ling af indgåelse af traktater i almindelighed, som den højtærede udenrigsminister kom ind på. Det er jo rigtigt, som den højtærede minister sagde, at behandlingen af traktater i almindelighed er denne, at regeringen, eventuelt på regeringsansvar, alene undertegner indgåelsen af en traktat under forbehold af rigsdagens senere tiltrædelse af traktaten. Forsåvidt nærmer vi os det spørgsmål, vi behandler, på en ganske anden måde end ved eksemplerne vedrørende valgloven. Det forekommer mig, at der i og for sig her kan trækkes en nogenlunde klar linie. Jeg må mene, at hvis forholdet er dette — og jeg ser her ganske bort fra det spørgsmål, der foreligger om enhedskommandoen —, at man står overfor et spørgsmål om undertegnelsen af en traktat med henblik på senere vedtagelse i rigsdagen, da må regeringen stille sig det spørgsmål, om denne undertegnelse er af så principiel karakter, af så vidtrækkende karakter, at man derigennem, om ikke formelt så dog faktisk binder landet, eller at der derigennem foregribes noget med hensyn til landets frie stilling, inden traktaten kommer til at foreligge for rigsdagen. Hvis der foreligger et sådant eksempel med henblik på indgåelse af en almindelig traktat, vil jeg ikke være tvivl om, at så er det regeringens pligt efter grundlovens ånd at søge her til rigsdagen, forinden regeringen undertegner. Og det er jo netop det, der foreligger i det tilfælde, det her drejer sig om.

Man har undladt en handling, man har undladt en indbringelse af spørgsmålet for rigsdagen — et spørgsmål om hvilket man må sige, at Danmark ikke er frit stillet overfor det på samme måde, som landet var, forinden man gav den principielle tilslutning.

Hvad angår den højtærede udenrigsministers udtalelse iøvrigt vedrørende selve beslutningens ordlyd, er det jo klart, at hele dette spørgsmål kan forhandles, og man kan også sige: bør forhandles med hensyn til ordvalget, med hensyn til overvejelser om, hvorvidt der kan lægges en anden fortolkning ind i formuleringen end den, som umiddelbart byder sig for enhver, når man læser forslaget til beslutning. I fortsættelse heraf vil jeg gerne sige til den højtærede minister, at vi fra det radikale venstres side slet ikke ønsker nu, eller har ønsket tidligere, at optræde her i folketinget som det, ministeren kaldte: særlige vogtere af forfatningen. Men det ligger nu engang således, at hvert enkelt medlem i det høje ting må føle sig som særlig vogter af for-

fatningen, af, at dens ånd og mening bliver fulgt, og hvis der danner sig den mening i store dele af befolkningen eller i dele af denne rigsdag, at man ikke har vogtet forfatningen på samme måde, som vi tidligere har regnet med, den skulle vogtes, er det vor pligt at føre det frem her i rigsdagen til drøftelse og forhandling med dem, som vi mener her ikke har handlet rigtigt.

Og lad mig slutte med at sige, at derfor synes jeg ikke, at den højtærede minister — ja, hvad skal vi sige — burde antyde, at det er noget utidigt, vi her har foretaget os. Jeg minder igen den højtærede minister om, at et medlem, og jeg tør vist påstå, et ikke lidet indflydelsesrigt medlem af den nuværende regering, i den henseende har ganske samme anskuelse som forslagsstillerne her, har den anskuelse, at denne undladelse af at indbringe sagen her i det høje folketing var forkert. Derfor synes jeg ikke, at den højtærede minister, hvad han er berettiget til, skulle indskrænke sig til blot at sige det, som er rigtigt: at det er et spørgsmål, der er al grund til at drøfte os imellem, men at der er fornøden grund til, både i befolkningens holdning og i udtalelser, der er fremsat af højt ansete medlemmer af dette ting, at bringe spørgsmålet frem for folketingets forum.

Poul Hansen (Kalundborg): På de udtalelser, som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard har fremsat, har jeg forstået, at udgangspunktet for fremsættelsen af det forslag til beslutning, vi behandler her, er denne selvfølgeligelige tanke, at regeringen i sine handlinger — og det var jo egentlig forholdet til udlandet, der tænkes på — ikke må træde rigsdagens forfatningsmæssige rettigheder for nær og ikke gennem sine dispositioner må foregribe rigsdagens senere behandling og afgørelse af de pågældende spørgsmål.

Den højtærede udenrigsminister har jo allerede for sit vedkommende givet udtryk for, at han og regeringen deler den tanke, der ligger bag ved forslaget, og vi i mit parti kan for vort vedkommende sige, at vi gør det samme. Vi finder det i og for sig overflødigt at give denne tanke udtryk i en særlig beslutning her i tinget, men vi vil derimod ikke afvise, at der måske kan være grund til at drøfte forskellige ting i denne forbindelse i et udvalg.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard tager sit udgangspunkt i den forrige regerings tiltræden af forslaget om oprettelse af en vesteuropæisk forsvarsstyrke og en enhedskommando for den, men vi for vort ved-